

AGRAARIOHJELMASTAMME

(KIRJE III EDUSTAJAKOKOUKSELLE)

Päivä päivältä laajeneva ja voimistuva uusi talonpoikaisliike nostaa jälleen etualalle agraariohjelmaamme koskevan kysymyksen. Tämän ohjelman peruseriaate ei tietenkään voi aiheuttaa erimielisyyksiä ja kiistoja. Proletariaatin puolueen on tuettava talonpoikaiston liikettä. Se ei koskaan rupea puolustamaan nykyistä tilanherrain maanomistusta talonpoikain vallankumoukselliselta rynnistykseltä, mutta samalla se on aina pyrkivä kehittämään luokkataistelua maaseudulla ja samaan tietoisuutta tuohon taisteluun. Käsittääkseni kaikki sosialidemokraatit ovat samaa mieltä näistä periaatteista. Erimielisyys alkaa vasta sitten, kun näitä periaatteita joudutaan soveltamaan käytäntöön, kun joudutaan määrittelemään ne ohjelmassa ajankohdan vaatimuksia vastaavasti.

Kaikenlaiset teoreettiset erimielisyydet ratkaisee parhaiten todellisuus, ja olen varma siitä, että vallankumouksellisten tapahtumien nopea kulku poistaa nämäkin agraari-kysymystä koskevat erimielisyydet sosialidemokratian keskuudesta. Tuskinpa kukaan ruvennee kiistämään sitä, että kaikenlaisten maareformien suunnitteleminen ei ole meidän tehtävämme, että meidän on lujitettava yhteyksiä proletariaattiin, *tuettava* talonpoikaisliikettä jättämättä tällöin huomioon ottamatta talonpoikaisläänän yksityisomistuksellisia pyrkimyksiä, joiden vihamielisyys proletariaattia kohtaan käy ilmi sitä pikemmin ja selvemmin, mitä nopeammin on edistytävä vallankumous.

Mutta toisaalta on selvää, että nykyinen vallankumouksellinen ajankohta vaatii täysin määrättyä konkreettista tunnusta. Tällaiseksi tunnukseksi on tullava

vallankumouksellisten talonpoikaismokiteoiden muodostamisen, ja puolueemme agraariohjelma on esittänyt sen täysin oikein. Talonpoikaismokiteessa on tavattoman paljon pimeyttä, tietämättömyyttä, ja olisi äärimmäisen vaarallista rakennella sen suhteen jonkinlaisia tuulentupia. Talonpojan tietämättömyys ilmenee ennen kaikkea siinä, että hän ei ymmärrä liikkeen poliittista puolta — ei ymmärrä esimerkiksi sitä, että on kerrassaan mahdotonta saada aikaan jotain pysyvää maanomistuksen laajentamisessa, ellei tehdä perinpohjaisia demokraattisia uudistuksia koko valtion koko poliittisessa järjestelmässä. Talonpoika tarvitsee maata, ja hänen vallankumouksellinen tajunsa, hänen vaistomainen, alkukantainen demokratisminsa ei voi ilmetä muutoin kuin tilanherrain maan ottamisena. Tätä ei tietenkään kukaan rupea kiistämään. Sosialistivallankumoukselliset pysähtyvät tähän väittämään sen sijaan, että yrittäisivät analysoida luokkakanalta tätä talonpoikaiston epämääräistä pyrkimystä. Sellaisen analyysin perusteella sosialidemokraatit väittävät, että koko talonpoikaisto tuskin saattaa mennä yksimielisenä otrezkamaiden palauttamisvaatimusta pitemmälle, koska tällaisen agraariuudistuksen rajojen ulkopuolella on kiertämättömästi ilmenevä jyrkästi maalaisproletariaatin ja „yrittäjäsäntien” välinen antagonismi. Sosialidemokraateilla ei tietysti voi olla mitään sitä vastaan, että kapinaan noussut musikka „tekee täyden lopun tilanherrasta”, ottaa tältä koko maan, mutta he eivät voi antautua seikkailupolitiikkaan proletariiden ohjelmassa eivätkä varjota omistajienvastaista luokkataistelua piirtämällä ruusuista tulevaisuudennäköaloja sellaisista maanomistuksen uudelleenjärjestelyistä (vaikkapa demokraattisistakin uudelleenjärjestelyistä), jotka osoittautuvat vain omistajaluokkien tai -kategorioiden muutoksiksi.

Tähän asti ohjelmassamme on esitetty otrezkamaiden palauttamisvaatimus ja ohjelmaan liittyvissä eri kommentaareissa on osoitettu, etteivät otrezkamaat ole lainkaan väliseinä, vaan „ovi, että voitaisiin mennä eteenpäin” *, että proletariaatti on mielellään tukeva talonpoikaista tällä pitemmälle vievällä tiellä, mutta välttämättä pitämällä silmällä ja tarkkailemalla väliaikaista liittolaistaan, talonpoikaissäntää, näyttäisikö tämä ehkä isännänkyntensä. Nyt,

* Ks. Teokset, 6. osa, s. 404. *Toim.*

vallankumoustaapahtumien edessä, herää väkistenkin kysymys: eikö olisi tarkoituksenmukaisempaa siirtää *tämä* taktiikkamme määritelmä kommentaareista itse ohjelmaan? Onhan ohjelma joka tapauksessa koko puolueen virallinen sosialidemokratian katsomusten ilmaus, kun taas jokainen kommentaario on välttämättömästi oleva tämän tai tuon sosialidemokraatin enemmän tai vähemmän henkilökohtainen mielipide. Eikö sen vuoksi olisi järkevämpää sisällyttää ohjelmaan tästä kysymyksestä politiikkamme yleisempi määritelmä ja kommentaareissa kehitellä yksityisiä toimenpiteitä, erillisiä vaatimuksia, esimerkiksi sellaisia kuin otrezkamaavaatimus?

Selventääkseni tarkemmin ajatustani esitän tässä sen sanamuodon, jonka vastaava kohta saisi ohjelmassamme: (VSDTP vaatii ennen kaikkea)... „4) muodostamaan vallankumouksellisia talonpoikaiskomiteoita kaikkien maaorjuuden jätteiden hävittämiseksi, yleensä kaikkien maaseudulla vallitsevien suhteiden demokraattiseksi uudistamiseksi ja sellaisten talonpoikaiston aseman parantamista tarkoittavien vallankumouksellisten toimenpiteiden toteuttamiseksi, jotka eivät pysähdy tilanherrain maiden oton edessä. Sosialidemokratia on tukeva talonpoikaistoa sen kaikissa vallankumouksellis-demokraattisissa toimenpiteissä puolustaan maaseudun proletariaatin itsenäisiä etuja ja itsenäistä organisaatiota”.

Ehdotetussa sanamuodossa ohjelmaan sisällytetään se, jota tähän saakka on kehitelty tavallisesti kommentaareissa, kun taas „otrezkamaat” siirretään ohjelmasta kommentaareihin. Tällaisella muutoksella on se etuisuus, että ohjelmassa tulee selvemmin osoitettua proletariaatin asenteen erikoisuus, ja selvyys on tällaisessa tärkeässä kysymyksessä kaikkia toimitushaittoja tärkeämpää (tällaisena haittana on se, että määrätyn vaatimuksen asemesta ohjelmaan sisällytetään — selitys, joka tavallisesti kuuluu kommentaareihin. On muuten huomautettava, että tuon tapaisia selityksiä ohjelmassamme jo on: vertaa esim. kohtaa, jossa puhutaan taistelusta poliisi- ja virkamiesholhouksen lujittamiseen liittyviä reformeja vastaan ⁶¹. Etuisuutena on myöskin se, että ohjelma tekee kerta kaikkiaan mahdolltomaksi sellaisen tulkittoman ajatuksen, että sosialidemokratia muka sanoo talonpojalle, ettei tämä voi eikä hän saa mennä otrezka- maiden palauttamista pitemmälle. Tuollaisen ajatuksen

mahdollisuus on poistettava ohjelman selvällä sanamuodolla eikä rajoitettava selittelemään sitä kommentaareissa. Ehdottamani sanamuodon puutteellisuudelta voisi ehken näyttää se, ettei siinä osoiteta mitään määrättyjä maanpakkoluovutuskeinoja. Mutta onkohan se oikeastaan puutteellisuus?

Agraarikysymyksestä kirjoitelleet sosialidemokraatit ovat monesti osoittaneet, miten sopimatonta meidän on antautua rakentelemaan tämän suhteen tuulentupia, sillä maareformin tärkeintä toimenpidettä — maan kansallistamista — tullaan *poliisivaltiossa* välttämättömästi väärentämään ja se on palveleva liikkeen luokkaluonteen hämäämistä. Sitävastoin kaikki muut toimenpiteet maasuhteiden uusimiseksi tulevat kapitalistisen järjestelmän vallitessa olemaan vain kansallistamisen lähentämistä, vain osittaisia toimenpiteitä, vain eräitä mahdollisia toimenpiteitä, s.o. sellaisia, joilla sosialidemokratia ei lainkaan aio *itseään rajoittaa*. Nykyään sosialidemokraatit vastustavat kansallistamista, ja yksinpä sosialistivallankumouksellisetkin ovat kritiikkimme vaikutuksesta alkaneet suhtautua paljon varovaisemmin tähän kansallistamiseen (vertaa heidän ohjelmansa luonnosta heidän aikaisempaan „urheuteensa”).

Mutta asianlaita on niin, että vallankumouksellinen liike vie meitä kohti demokraattista tasavaltaa, joka samoin kuin vakinaisen armeijan hävittäminen y.m.s. on lähimpiä vaatimuksiamme.

Kun on kysymyksessä demokraattinen tasavalta, kansan aseistaminen ja muiden samantapaisten tasavaltaisten toimenpiteiden toteuttaminen, niin sosialidemokratia ei voi antaa lupauksia ja sitoa käsiään maan kansallistamisen suhteen. Siis ehdottamani sanamuodon puutteellisuus on vain näennäinen. Todellisuudessa tuo sanamuoto antaa johdonmukaisen luokkatunnuksen nykyhetkeä varten — ja sitä paitsi kyllin konkreettisen tunnuksen — jättämällä samalla täyden vapauden niitä „vallankumouksellisdemokraattisia” askelia varten, jotka voivat osoittautua tarpeelliseksi tai toivottaviksi siinä tapauksessa, jos vallankumouksemme kehittyy suotuisasti. Nykyään ja myös myöhemmin aina talonpoikaikapinan täydelliseen voittoon saakka on vallankumouksellisessa tunnuksessa otettava huomioon *talonpojan ja tilanherran* välinen antagonismi; ja otrezkamaita koskeva kohta on aivan oikein korostanut tätä seik-

kaa; sitä vastoin kaikenlaiset „kansallistamiset”, „maakoron siirtämiset”, „sosialisoinnit” y.m. ignoroivat ja hämäävät tuota luonteenomaista antagonismia — ja se juuri onkin niiden puutteellisuutena.

Sitä paitsi ehdottamani sanamuoto laajentaa vallankumouksellisten talonpoikaiskomiteoiden tehtävän aina „yleensä kaikkien maaseudulla vallitsevien suhteiden demokraattiseksi uudistamiseksi”. Ohjelmassamme talonpoikaiskomiteat on esitetty tunnukseksi, minkä lisäksi ne on luonnehdittu täysin oikein *talonpoikaisiksi*, s.o. säätyperusteisiksi, sillä vain alin sorrettu sääty kokonaisuudessaan voi hävittää säätyperusteisen sorron. Entä onko syytä rajoittaa näiden komiteoiden tehtäviä yksinomaan agrari-reformeihin? Pitäisikö muita uudistuksia, esim. hallinnollisia j.n.e. varten muodostaa *muita* komiteoita? Sillä, kuten jo mainitsin, talonpoikain onnettomuus on siinä, että he eivät lainkaan ymmärrä liikkeen poliittista puolta. Jos talonpoikain menestykselliset vallankumoukselliset toimenpiteet asemansa parantamiseksi (viljan, karjan, *maan* konfiskoiminen) onnistuttaisiin edes erinäisissä tapauksissa saamaan sidotuksi *talonpoikaiskomiteoiden* muodostamiseen ja toimintaan ja siihen, että vallankumoukselliset puolueet (ja erittäin suotuisissa oloissa väliaikainen vallankumouhallitus) täydellisesti hyväksyvät nämä komiteat, niin silloin taistelu talonpoikien saamisesta demokraattisen tasavallan puolelle voitaisiin katsoa voitetuksi. Ilman tällaista mukaansaamista talonpoikaiston kaikki vallankumoukselliset askeleet tulevat olemaan hyvin epävakaita, ja vallassa olevat yhteiskuntaluokat ottavat helposti pois kaikki heidän aikaansaannoksensa.

Lopuksi, puhuessaan „vallankumouksellis-demokraattisten” toimenpiteiden tukemisesta ehdotettu sanamuoto vetää selvän rajan sellaisten toimenpiteiden kuin talonpoikain suorittaman maanoton pettävän, muka-socialistisen *ulko-kuoren* ja niiden todellisen demokraattisen sisällön välille. Jotta nähtäisiin, miten tärkeää on sosialidemokraatille tällaisen rajan vetäminen, riittää kun muistaa Marxin ja Engelsin suhteen esim. Amerikan agrariiliikkeeseen (Marx vuonna 1848 Kriegestä⁶², Engels vuonna 1885 Henry Georgesta⁶³). Nykyään ei tietysti kukaan rupea *kieltämään* talonpoikaiston sotaa maasta, maan havittelua (puoleksi maaorjuudellisissa maissa tai siirtomaissa). Me

tunnustamme sen täysin lailliseksi ja edistykseksi, mutta samalla me paljastamme sen demokraattisen, s.o. *loppu kädessä* porvarillis-demokraattisen sisällön, ja siksi antaessamme kannatuksemme sen sisällölle me teemme puolestamme erikoisia „varauksia”, viittaamme *proletaarisen* demokratian „itsenäiseen” osuuteen, sosialidemokratian niihin erikoisiin päämääriin, joita sosialidemokratialla on sosialistiseen vallankumoukseen pyrkivänä luokkapuolueena.

Tässä ne näkökohdat, joiden vuoksi kehoitan tovereita käsittelemään tulevassa edustajakokouksessa ehdotustani ja laajentamaan ohjelman vastaavaa kohtaa mainitsemasani hengessä.

„Vperjod” № 12,
maaliskuun 29 (16) pnä 1905
Allekirjoitus: — 5

Julkaistaan „Vperjod” lehden
tekstin mukaan